

La Veu d'Inca

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Murta, 5.—INCA.

Any II

SETMANARI POPULAR
INCA 13 DE MAIG DE 1916

Núm. 72

PAGAMENT A LA BASTRETA
Un trimestre Una pesseta

UNIÓ DE FORCES IMPORTA, NO DISGREGACIÓ...

El millor bé de que pot disfrutar la societat, en cada un dels seus organismes, és la pau social, la pau interna, la regularitat en el ritme de la vida, com ha dit un gran publicista. Tots els que exerceixen, per tant, autoritat, deuen sempre veure per aquesta pau social, per aquesta regularitat rítmica en les diverses manifestacions vitals d'un poble.

Lo que més favoreix, de si, aquesta pau social és l'unió de totes les forces, de totes les energies de tots els elements, quant aquests tendeixen a lo bò, a lo noble, a lo digne. Lo que destrueix aquesta pau, a manera de corrosiu morbós, és la desunió d'aquestes mateixes forces, d'aqueixes mateixes energies. Aquella sentència evangèlica: «Tot reïne dividit entre si, quedarà desolat» pot tenir aquí bastant d'aplicació.

Això en tesis general.

Devallant ara an el camp de les aplicacions, cal preguntar: ¿I aquesta desunió de entre els diferents organismes socials, o a voltes també, entre membres d'un mateix organisme, quina causa suposa? I llavors la lògica dels fets mos contestarà, diguent: la causa,—o millor encara—les causes d'aquesta algarabía social, son l'enveja, la gelosia, l'antipatia personal, l'acceptació de persones...

En el món existeix un gran principi, el principi de solidaritat humana: tots son fills d'un mateix Pare; tots els homos som germans, per tant. Però aquest principi sols pot tenir una base estable; però aquest principi sols pot tenir una base segura, ferma: la caritat universal. Units tots els homos per aquest principi, poren arribar a la més alta sublimació humana, amb les forces del seu ingeni polític, per exemple, o del seu gust artístic, o de la seva penetració filosòfica, etc, etc; sens entrar (perque la finalitat del nostre article no és aquesta) en el camp de l'unitat espiritual, que la caritat de si reporta a les ànimes. I per al contrari, rompuda, per la carencia de la caritat, aquesta força unitiva de les voluntats pel bé comú, existeix llavors sols el més vil despotisme, l'egoisme més arbitrari, l'amor de si mateix més desordenat, pels mals que

als altres comunica; i llavors la justícia i l'equitat, filla d'aquest amor unificu, queda miserablement postergada.

I no és estrany que siga així. Perque llavors a dins aquest organisme de la societat, e-hi falta l'amor, que és abnegació, que és destrucció del jo odiós... i sols e-hi reina l'esperit egoista, l'esperit de l'aspiració personal, relacionada moltes vegades amb el vil metal o amb altres concupiscencies d'interés privat, que no son sinó causa eficient d'arbitraridats, personalismes, exclusivismes, origen tot això del malestar social. I a voltes (quant ridícula i temeraria és la situació d'aquest *exclusivistes* i *personalistes*, per allò que diu l'adagi, que «l'ignorancia és atrevida!...»

Un remei e-hi ha per aquests greus desordres. El mos senyala el gran Bisbe Torres i Bages: «Hem de recordar—diu aquest—que tots els homos, en les diferents esferes de la societat, religiosa, política, artística, intel·lectual, industrial, etc, formam una uniformitat orgànica». I així com tots els membres que componen el còs humà es serveixen uns amb els altres, els més nobles als innobles, els més forts als més dèbils, i jamai un membre corporal pot restar ni xupar les energies dels altres, perque la vida és per tot el còs; i si així fos, totduna seria amputat aquest membre; així també, en la vida social, cap membre de cap organisme, que per sos mèrits o per la sort o per l'astucia enginyosa (que de tot e-hi ha en la vinya de Deu) se vegi damunt els demés, pot xupar forces, ni restar energies, ni mantenir arreconats entusiasmes dels altres, sols per satisfer mires propies, perque això és atenatori a la vida d'un poble. I, per paritat, si això fes aquest membre, mereixeria ser també amputat, això és, excluit del còs social, perque absorbeix el camp d'acció dels altres membres socials, restant, així, forces a tota l'economia vital de aquesta societat.

Unió de forces, idò, és lo que importa; no disgregació d'aquestes mateixes forces.

Aufeguem en noltros tot personalisme. Uniguem-mos en lo impersonal, en lo generós, en l'amor a nostre poble per donar-li dies de glòria, per fer-lo gran...

Retgiu pel gran principi de la caritat, alluny idò, de esser indiferents uns amb els

altres. Per al contrari, ajudem-nos, uniguem-nos mutuament i donem de noltros tot lo que poguem; i d'aquí resultarà una íntima i harmònica compenetració de forces, una recíproca participació de responsabilitats i mèrits, una mútua influencia en la circulació de vida, sana i esponerosa, pel nostre poble, ja siga aquesta, relligiosa, po'ítica, artística, industrial...

El camp del treball és ímitat... L'emulació per tota acció digna i noble ha de ser amp'a, no s'ha d'aturar davant les barreres mesquines d'un partidisme destructor, ni davant un circuit petit, fatxat a voltes per un exclusivisme pernicios...

Es necessari donar fogança a totes les aspiracions rectes i patriòtiques que aletejin en la vida de nostra ciutat.

Unicament llavors, quant mos haguem aixecat de s baslots d'aigo térbola, a on s'agiten les passions humanes i que tenen el seu reyalme en l'injusticia, en la enveja, en la ge'osia o en el rencor, unicament llavors, lograrem arribar an aquelles regions serenes i de felicitat, a on e-hi reïnen les salvadores doctrines de justícia, equitat, germanor, caritat...

Unió de forces, importa, no disgregació!
Inca 12-5-16. J. A. Pyre.

Jocs Florals DE BARCELONA

An el Palau de la Música Catalana de Barcelona, diumenge passat es celebrà la festa dels Jocs Florals. El President d'anguany ha sigut un mallorquí, D. Joan Alcover. Vegin nostros amics l'hermós discurs que e-hi va enviar que fonc llegit per D. Lluís Vida, per impossibilitat d'ell assistir a la festa de la poesia.

Senyores i senyors:

No una, sinó cent vegades espurneja en les meves pàgines oscures el tema de la llengua materna, que manté desvel·lada fa més de seixanta anys la consciencia de Catalunya. Em guardaré de repetir conceptes que no suposo del tot inconeguts, ja que d'altra manera no sabria com explicar-me quins títols m'han portat a l'honor de saludar-vos des d'aquesta gloriosa tribuna. Mes l'assumpte no ha envellit encara, ni és precís que incidents d'actualitat el facin reverdir perquè ofereixi nous caires a la nos-

tra reflexió. Hem cantada i exaltada la llengua, com era just, l'hem afirmada en tots els tons, com element essencial de personalització, però no l'hem estudiada gaire, ni hem treballat pacientment perquè el crim de sobirania i els estels amb que el geni l'ha coronada, representin l'efectivitat del seu imperi en totes les esferes, inclòs aquelles on l'escuma del provincialisme sacrifica la catalanitat a una falsa cortisanía de saló.

Catalunya ve aquí una volta a l'any a sentir el ritme de la seva ànima. Cercar assumptes de pura especulació científica o literaria per desentendre's d'aquest ritme, seria una vana afectació. M'entrego, doncs, a l'escalfor de l'hora. I així com els que muntan a la sagrada càtedra comencen per l'Ave-Mària llurs sermons, jo invoco la santa poesia, a qui fou donada la gloria de encarnar, com un fruit messiànic, el verb catalanesc, i per aquesta meravellosa encarnació es feu palesa la immortalitat del nostre poble.

¿Per ventura, senyors, aquesta immortalitat pot ésser un agravi per ningú? ¿En nom de quina moral gosaria condemnar-se la voluntat de viure, que no és un dret sinó una obligació pels individus i pels pobles? ¿Hi ha motiu perquè una ombra d'inquietut torbi les consciències més geloses de la íntima germanó entre els nuclis de la família hispànica? De la germanó, he dit, que suposa diversitat, car jo no sé que un pugui ésser germà de si mateix.

Cercant un lema per guanyar-me la vostra benivolència, que bé l'he de menester, m'he recordat de l'hora en que els restauradors dels Jocs Florals imaginaren «la ordinació de la cerimònia». El president era l'autor «De la poesia heroico-popular castellana», bloc fonamental del seu prestigi, home de seny claríssim i freda reflexió i pietat balsàmica, incapàs de dir un mot sense pesar-lo en les balances de l'ètica més pura. Sembla que es va discutir si havia de ser admesa la dualitat d'idiomes; i el bon gust, el discerniment estètic, no designis d'altra mena, feren el seu ofici. Aquell home que duia dins el cor Catalunya i Castella com a germanes bessones, va recular amb repugnància davant la idea xorca de la institució bilingüe, que no hauria estat castellana ni catalana, sinó un reflexe esbaimat de l'Acadèmia de Tolosa; i a proposta del literat excels es va resoldre que els Jocs Florals sols havien d'usar la nostra llengua. I vintiquatre anys després, En Milà i Fontanals, visible ja la plenitud del temps, reconeguda per totes les consciències, anc que fossin tan escrupoloses com la del mestre venerable, declarava lleialment: «tal volta aquella determinació portà conseqüències majors de les que jo volia; però, parlant en veritat, «no me'n sé penedir». Heus aquí, doncs, el lema: «no me'n sé penedir», mots senzillíssims que defineixen un caràcter i una psicologia i nimben la nostra renaixença de bondat lluminosa.

«¿I per què se'n havia de penedir?» Diu el seu més gran deixeble. Vinguem aquí els pseudo sacerdots de l'abstracció, del patriotisme algebraic, de la unitat ortopèdica que pretén sofocar els membres vius com si fossin deformacions. Enfront s'alcen els padrins de la restauració catalana que havien nom Milà i Fontanals, Torras i Bages, Menéndez i Pelayo. ¿Qui gosaria senyalar amb el dit com amparadors de causes sospitoses aquells varons impecables?

Fou tocada amb la vareta màgica la roca perquè n'eixís una font, i amb sorpresa dels faunaturgs, en saltà una riuada. Caldrà obrir llits ben amples per tal que hi corri amb pacífica magestat; però pensar que

la roca torni a xuclar la riuada cap a dintre... això ni Deu ho vol ni els homes ho aconseguirien.

En realitat, les veus que en una forma o altra bescanten l'esperit catalanesc, són filles de la incomprensió. Incomprensió de l'ànima llevantina, incomprensió de lo que és una llengua i una literatura per un poble, incomprensió de que el procés històric no comença en el Dret de nova Planta, incomprensió de que la Renaixença no és un acord, ni un pacte ni un programa, fabricat amb designis tendenciosos, sinó un fenomen natural, incoercible, superior a la voluntat dels catalans mateixos. Però les ombres de la incomprensió per certs indrets van aclarint-se. Catalunya és el centre d'atracció d'alguns que li fan justícia, i d'altres que s'acosten com inímic i són realment satèlits, il·luminant-se amb l'especialitat de l'anti-catalanisme, perquè la gent s'adoni de que existeixen. Hi ha els que senten el verí de la rivalitat de poble a poble, testimoniis ells mateixos de la diferenciació que afirmen amb la renúncia, mentre la combaten al compàs de la «Marxa de Cadiz». Hi ha els campions de la oficialitat, que consenten al català, si tant volem, enlairar-se a les excelsituds d'una nova Divina Comèdia, jamai al rötul d'un estanc. Hi ha els protectors externs, amics de Catalunya, però inímic... de la llengua catalana, que és com rendir homenatge a una personalitat a condició de que es disolgui. Així, un vibrant escriptor, que té entre nosaltres gran parroquia, comença per proclamar En Maragall el primer poeta ibèric, i acaba per predicar-nos des de Salamanca: «No tingueu por del pseudo casticisme que abans us tiranitzava; ja l'escriuiu bé el castellà; no com nosaltres; millor; serà una nova modalitat que vigoritzi la llengua nacional per excel·lència. Siau catalans, siau catalanistes, però en castellà, que és la llengua cultural, la més estesa de les llengües peninsulars...» Convindrà que el jovent es guardi, sobretot, d'aquestes amistats, sense perjudici d'agrair-les. De tants d'infortunis i persecucions com va suïr l'heroi de la Odisea per repatriar-se, l'aventura més de fèrmer foren els braços amorosos de la ninfa Calipso.

El dogma del llenguatge ja ningú el discuteix entre nosaltres, però, a pesar de la unanimitat, l'aspecte interior del problema és encara el més digne de atenció. Bons són els actes de fe, però no basten. A l'hora del deslliurament, emancipats de tot lligam científic, exagerarem els beneficis de l'espontaneïtat i l'empirisme, com si amb la coneixença familiar n'hi hagués prou pel maneig correcte de l'idioma. Els castellans, els anglésos, els francesos, no es creuen dispensats de l'aprenentatge tècnic per la possessió de llur idioma natural; doncs, amb més motiu nosaltres l'hem de menester, ja que segles d'incultura fan necessàries dugues labors simultànies: l'aprenentatge i la restauració de la nostra parla, desfigurada i ensombrida pel llarg apartament del comerç intel·lectual. A les ensenyances de la vida cal afegir-hi l'ensenyança dels mestres.

Després dels poetes, els filòlegs; després dels entusiasmes lírics, la disciplina de l'escola; després de la calor, la llum. Donem per feta, si voleu, la conquesta del poble, però és precís que el verb popular i el verb aristocràtic s'unifiquin, és precís que el senyoriu del verb s'estengui a tots els estaments, a totes les categories, sense exceptuar els Olimpes de l'elegància mundana. S'ha dit que la nostra societat no és encara ben formada, i potser no hi estarà fins que la parla, recobrant els matços, la musicali-

tat i el prestigi originaris, torni a ser la més perfecta caracterització de la societat catalana, indecisa entre dugues hàbitus, la pròpia i la manllevada.

A tal fi, tots hi podem contribuir els poetes no renunciant a fer-se entendre; els gramàtics restablint i fixant les lleis orgàniques de l'idioma, contra el malendrés casolà i el desordre anàrquic d'esclure cadascun pel seu estil; els crítics defensant-lo del mal gust i la fluïdor, sense laxituts malenteses que allunyen la parroquia de lectors, escalivats pels veredictes d'una indulgència desmoralitzadora; els homes de ciència nacionalitzant les fórmules de la cultura universal; els traductors artístics incorporant als dominis de la nostra literatura les creacions supremes de l'esperit humà; els músics donant al verb les ales de l'harmonia, que l'exalten al nivell dels Bach i de'n Beethoven; i tots nosaltres, vells i joves, dones i homes, persuadint-nos de que el tribut més positiu a l'idioma és la coneixença precisa i generalitzada, primera condició per restituir-lo a la unitat, sense la qual no és fàcil que se li obrin les portes de la vida pública.

La Catalunya social i la literària, abans un xic distanciades, han anat acostant-se, i per tal que acabin de compenetrar-se, és convenient que el llenguatge vulgar i el literari, es surtin a camí, equilibrant-se la naturalitat i la puresa. Sobretot, en els gèneres que han de menester especialment la col·laboració i la concorrencia de les multituds, com són el periodisme, la novel·la, el teatre (i no vull parlar aquí més que de la gent de lletres), interessa desvincular l'idioma de la casa literària, per estendre'l, normalitzar, dignificar i enriquir amb el seu patrimoni hereditari, a totes les manifestacions de la vida. Es en els periòdics on s'hi reb una contínua influència que, poc a poc, regenera la parla corrompuda i restitueix a la circulació mots arraconats en mala hora. Es en el teatre i la novel·la on l'art i la observació reconstrueix lo que hi ha de més veritable i permanent en l'espectacle de la vida, on es reflexa el natural, no servilment, sinó tal com podria ser per poc que s'estilités segons la norma del seu propi caràcter. I si a totes bandes, aquests retocs i aquest filtre de l'expressió, s'imposen per exigències de l'efecte artístic, àdhuc en les obres representatives de les costums quotidianes, a Catalunya l'interès social es suma a l'interès literari, per accentuar la conveniència de certes depuracions sobries i discretes que restaurin els matços típics dels diàlegs i la dicció. Així la realitat, fidelment interpretada i gradualment redimida de ressabís i degeneracions, en l'escena i en els llibres popularitzables, és exemple i escola d'hàbitus; i així la nostra societat rebra de la pròpia semblança i de la pròpia veu estímuls de refinament, es trobarà a sí mateix polida i ben sonant, i no valdrà desnaturalitzar-se per un concepte mal entès de la distinció i del bon tò i els cavallers i les dames de la high-life, parlarà en català, única manera de susfireure's a la servitut espiritual.

Un meu amic, il·lustre lulòfil, deia fa uns quants anys, parlant de «La nostra arqueologia literària», que si anessim a beure la nostra llengua a l'ual mateix de la font, allà on brolla estil·lada i claríssima, sense regust ni sediments, aleshores, per natural efecte de la costum i pràctica, tenint-la ja per hàbil en el pensament i a la orella, brollaria també més correcta i més brillant, de la conversa i de la ploma. Un xic més hem avançat des d'allavors, més fóra hipocrecia no confessar que la comunicació entre el públic intel·lectual i els herois de la llengua és ben migrada encara. Permeteu-me salu-

dar l'ombra gegantina del més egregi català de Mallorca, ja que enguany s'és celebrat el centenari. ¿No és veritat que l'obra d'En Ramón Lull culmina amb opulència metropolitana en l'imperi de l'idioma? Doncs aquesta ideal metròpoli que alguns patricis van reconstruint amb grans esforços, és quasi deserta; i sense els auxilis de l'Estat, la Diputació de Balears, l'Ajuntament de Palma i l'Institut d'estudis Catalans, mancarien recursos per a portar a terme l'edició luliana. Es que els devots no abundin, ni a Mallorca ni a fora de Mallorca. I em sembla que si la nostra terra no reaccionés contra aquesta aparent indiferència, filla de la distracció—suposo—hi hauria entre els panegírics i les ofrenes d'amor, un desnivell inesplicable.

Finalment, senyors, tots recordarèu l'oda famosa «A Barcelona» de Mossen Jacinto Verdaguer, i com el seu geni s'hi esforça perquè l'avent i la tradició en la superba imatge s'harmonitzin. Jo no sé si muntant al Tibidabo per abraçar amb la mirada la gran ciutat, o contemplant-la mentalment tal com el poeta la descriu, entre el mar i les muntanyes, de riu a riu extesa, com el geni de Catalunya «que somnia les glories que passaren, les glories que vindran...» jo no sé si heu sentida com jo una impressió mesclada de filial orgull i de temença. Jo he vist allavors la dualitat dels elements en pugna, els restes d'antigor cada volta més engolits per la creixença inevitable de la modernitat invasora. Jo he tingut por que la corrent mundial no desdibuixi la fesomia de la comtal matrona. I si la ciutat mestressa de la gran família catalana anés desapareixent per eliminació voluntària, quasibé no tendria objecte defensar-se contra la violència de eliminacions imposades. ¿Com ho farem per aconseguir, no l'exclusió d'un element per l'altre, sinó la fusió de l'element castic amb l'element cosmopolita? No podem improvisar una ciència, una cultura, una indústria que donin la volta al món en lloc de ser-ne tributaries. Mercès a la intensitat mètrica i sostinguda dels esforços individuals, és possible que Barcelona es caracteritzi anys a venir en tots els rams de l'activitat humana. Però ara per ara, és en la lluita pel ressorgiment, és en l'ideal artístic i literari, és en la llengua en primer terme, sang viva de la pàtria, on vibra i es manifesta la seva autonomia espiritual. I hem de purificar la llengua i retornar-la curosament a la seva genifilesa, perquè sigui, com li parliem, digna i única expressió de una civilitat tan europea com es vulgui, però autònoma, sense temer aquí dintre mateix estranyes competències.

La flor natural l'obtingué el poeta D. Fidel Rius Dalmau per la poesia que transcrivim an aqueix número, el qual e'egí Reina de la festa a la senyoreta Concepció Iglesias i Abada. Aquesta, acabada la funció, es dirigí amb la seva comitiva a Ntra. Sra. de la Mercè a entregà el ram de flors a la Patrona de Barcelona, fent-ne el Rector d'aquella Iglesia amb devotes i patriòtiques paraules ofrena a la Reina del Cel, com panyora d'amor que li professa la gent catalana.

La vida al camp

Beatus ille qui procul negotiis...
HORACI

Aquella masia que fa olor de brosta
i es barrada damunt el pujol
i es torna roja de l'or de la posta
quan veu marxà'l sol...

Aquella masia que fòra l'exida
té la virolada rojor dels clavells,
aquella masia que sempre és guarnida
de forcs i rastrells...

Phi escau ser feixuga i alçar-se en la cima
sentint tanta vida passar pels camins
quan l'ocell de fòra ses corandes rima
amb l'ocell de dins;

quan l'ocell de fòra ses corandes rima
i amb elles aquell gust de cel que hi ha,
aquell gust de cel que entra a la imasi
quan l'ocell s'en va;

quan saltant des feixes les eugues brillantes
baixen a la plana brunxint com un llamp,
i alcen llurs crineres rosses, triomfantes,
a través del camp;

quan els ceps li allarguen les branques niuses
per dar-li l'ofrena del seu millor most
i les oliveres li ombreguem formoses
les tardes d'agost...

Aquella masia és aspra i és forta
com la terra roja del rústec pujol,
si entreu allà dintre, passada la porta
sentíu gust de sol;

sentíu l'olor brava del boix que espatega
a dintre la cuina i en tot altre lloc,
(apar que la vida del mas hi batega
al ritme de foc!)

I us reb aquell home de cara arrugada
qui com un lampec té el mirar en l'u
i us du de la cuina l'olor regalada
de menjar que bull

I aquella mestressa afable i fecunda
qui de'n tant en tant sol eixí al portal
i mentre camina el pas li circunda
l'inmens devantal.

Obríu les finestres, masovera bella,
perque a dins hi deixi l'ànima d'un cant,
ungida de gracia, la petita ocella
que passa volant!

Obríu les finestres, masovera brava,
perque els jorns us donguin tot el seu perfum
i en el vostre somni cada nit la lluna
posi un rajol de llum.

Obríu les finestres a l'aura i la calda
i rièu com l'hora que a l'enfortí somriu,
rièu que l'infant en la vostra falda
té les galtes roges com pomès d'istiu!

Romeria Franciscana

Copiam de «El Apostolado Franciscano» les parafrases que du de més interès de la gran romeria a Ntra. Sra. de la Bona Pau, de Montuiri, en progeje, pel dia 28, darrer diumenge d'aquest mes.

PREPARATIVOS

Tenemos la inmensa satisfacción de poder adelantarse a los futuros romeros de la paz algunos datos que llenarán sus corazones de alegría.

El M. I. Sr. Vicario Capitular, S. V. se ha dignado aceptar la presidencia de la romeria y celebrar en Montuiri, la Misa de Comunión general, en la que predicará un Rdo. P. Terciario Regular. En el Oficio celebrará el Rdo. P. Provincial de los Padres Terciarios Regulares Franciscanos, corriendo el sermón de la paz a cargo del Rdo. P. Superior de nuestra Residencia de Palma. Y por la tarde no faltarà su parte literario-musical en la que tomarán parte fervorosos sacerdotes, religiosos y seglares de toda la Isla. Dios bendecirá nuestra romeria y la Sma. Virgen escuchará nuestras humildes suplicas.

TRENES EXTRAORDINARIOS

La Compañia de Ferrocarriles, con la galanteria ya tradicional en ella en estos casos, apesar de las dificultades no pequeñas originadas por la terrible guerra, pone generosamente su material

móvil a nuestra disposición. Habrá trenes con la acostumbrada rebaja desde Palma, Inca (extraordinarios) y Felanitx.

Los precios que regirán son los siguientes: Inca, Lloseta, Binisalem y Consell; ida y vuelta 2'30 pesetas.

Sta. María y Sta. Eugenia; ida y vuelta 1'90 pesetas.

Algaida, ida y vuelta 0'90 pesetas.

Felanitx, ida y vuelta 1'70 pesetas.

Porreras, ida y vuelta 0'95 pesetas.

Palma, Pont d'Inca y Marratxí, 2'10 pesetas. Todos de segunda clase.

FONDAS

Uno de los problemas de más difícil resolución en las romerías a santuarios algo distantes de poblado es el relativo a este punto. Pero gracias a Dios, queda también resuelto favorablemente. Habrá una fonda a cargo de D. Gabriel Simó fondista del mismo Montuiri que por 5 pesetas y 2'50 servirá unas primeras y segundas que nada dejarán que desear. En el pueblo, para el almuerzo, tampoco faltará nada. D. m.

DE GRAN INTERÉS

Procuren los organizadores de cada pueblo: 1.º Avisarnos con tiempo de su asistencia a la gran romeria. 2.º Pasar nota al Rdo. Párraco de Montuiri del número aproximado de comulgantes que traerán, para su gobierno. 3.º Para los pueblos los vales de la fonda deben pedirse al mismo señor fondista.

VARIES

Ahí vengué a Inca el Capitán General D. Francisc Maria de Borbón i el Governador Militar de Mallorca D. Enric Barreiro, acompanyats dels seus respectius ajudants els capitans D. Manuel Benitez i D. Antoni Montis, D. Santiago Ochoa i D. Rafel Gostessi, per passar visita el Batalló del regiment d'Inca, 62, d'aquesta guarnició. Arribaren amb el tren que passa a les 4 del capvespre, esperant-los a l'estació el Coronell D. Rafel Romero i els demés Jefes i oficials. En seguida se dirigiren al Corté a on la tropa estava formada que realitza diferents exercicis a presencia del Capitán General, el qual després d'un lunch que li dona l'oficialitat s'entornà amb el tren darrer que va a Ciutat.

Hem rebut del Bal·le de Sóller, D. Jaume Morrell Mayol, varis programes de les suntuoses Festes que's celebraran en aquella ciutat els dies 13, 14 i 15 del present mes, aniversari de la Victòria alcanzada sobre les hostes de Ochiali, dia 11 de Maig de 1561.

Sabem que dels exploradors de Inca hi va una grossa representació per a assistir a la Jura de la Bandera dels al·lots guaites de Sóller i prendre part amb els festivals organits pels mateixos.

Dissapte passat a la capella del Beat Ramón Lull de Ciutat s'uniren amb la llaçada matrimonial nostre estimat amic i il·lustrat Inspector de Primera Ensenyança d'aquesta Provincia D. Joan Capó de Padrinas i la formosa Senyoreta D.ª Camila Porcel i Zanoguera, filla d'un altra estimat amic nostre D. Miquel Porcel Riera.

Enviàm als novells esposos nostra afectuosa felicitació pel seu emmaridament, i prou les desitjam rivades de felicitat per les seves ànimes pariones de sentiment i d'ideal.

Ja s'és fitxat el dia que ha de donar s'altra Concert D. Antoni Torrandell an el Circol d'Obrers Catòlics. Aquest serà dia 21, tercer diumenge d'aquest mes.

FOMENT SOCIAL

BOLLETÍ DEL CÍRCOL D'OBRRERS CATÓLICS.—INCA

Un aniversari que mos toca de prop

Dia 15 d'aquest mes de maig es celebrarà les Noces de Plata, el XXV aniversari de la publicació de l'immortal document del Papa dels obrers, Lleó XIII, la Encíclica que comença amb les paraules d'or: **Rerum Novarum** i que és la Carta Magna dels drets i reivindicacions del treball.

Els obrers, que s'aprecien de catòlics haurien de llegir i estudiar les sublimes ensenyances d'aquest preciós document; i veurien com Lleó XIII, encara que fos aristòcrata per herència i per la grandesa de les seves pensades, cavava fondo i s'interessava pel benestar de la classe necessitada. Veurien com el gran Papa social, fundant-se en la llei natural, en la condició humana, en la constitució de la família i en la caritat de Crist, treia i constituïa tot un cos de doctrina per establir retgles per cercar la mida i el preu del jornal de l'obrer i donar-li medis perquè pugui formar-se una propietat i decantar a la dona de la fàbrica per a dignificar-la en el si de la llar domèstica.

Llegesquin, també, els obrers socialistes, l'immortal Encíclica de Lleó XIII, amb motiu del XXV aniversari de la seva publicació, i la comparin amb les doctrines socialistes i e-hi veuràn la gran diferència de principis racionals pel millorament de l'obrer. Lleó XIII vol fer dels obrers uns petits propietaris i el socialisme vol posar en mans del Estat les energies dels homes i el fruit de la terra, perquè l'Estat heu distribuïesca, anulant els esforços individuals de l'homo. Lleó XIII, vol la caritat i la mútua correspondència entre pobres i rics i el socialisme encen l'odi de classes com prou a Inca n'hem tocadés les conseqüències.

No podem donar una idea en la pressura que escrivim i amb el lloc de que disponem, de la gran Encíclica que Lleó XIII escrigué per millorar la condició de la classe treballadora. La llegesquin els mateixos obrers, l'estudiïn que sempre serà de gran oportunitat

la seva lectura; i siem tots agraits a Deu que per medi de son Vicari en la terra, mos donà laudables enllissonaments.

Per commemorar d'alguna manera l'aniversari de la Encíclica **Rerum Novarum** i agrair a son il·lustre autor el bé que amb ella ha fet an els obrers, dilluns dia 15, a les cinc i quart del matí es celebrarà a la capella de Sant Josep de la Parroquia, una missa en sufragi de l'ànima Lleó XIII.

Tots els socis del Círcol i tots els obrers d'Inca haurien d'anar a oir-la, rendint aquest petit tribut de veneració a la santa memoria del gran Papa.

El President,

MIQUEL DURAN SEURINA.

Amb els vinticin obrers que han practicat els sants exercicis de Sant Ignaci, tenc ara en la meva parroquia vinticin apòstols.—Un Párroco Belga.

INFORMACIÓ DE CASA

FESTES DEL CÍRCOL

La Societat obsequià el Patriarca Sant Josep, per la seva festivitat, amb una vel·lada literari-musical que sortí ben agradosa. Se llegiren treballs literaris i hermoses poesies pel jovent del Círcol i se cantaren peces musicals per distins elements de la Ciutat amb acompanyament d'armonium i piano per Mn. Tomás Mora i Mn. Josep Aguiló, respectivament. Agradà ferm el cant del «Príncep Heredero» que cantà l'Escolania Franciscana.

Mossen Miquel Pomar fé una Conferencia ben oportuna i edificant, de lo que quedà ben agraida la Junta Directiva.

La nota més simpàtica va ésser el repartiment de set plaquetes d'estalvi entre'ls alumnes de l'escola noturna, essent les sorts rebudes amb aplaudiment pel públic.

El Sr. Ecnóm Mn. Llinàs, que presidi la festa amb altres personatges, fé'l resumen amb paraules encoratgedores.

—La Junta Directiva del Círcol organisa per la Mitjana festa de Pasco un homenatge a nostro paísà D. Antoni Torrandell.

El poble correspongué a la crida de la Junta, assistint a la festa lo més distingit de la societat inquera: el Clero, casi tots els presidents de les societats, les autoridats: civil, eclesiàstica i judicial, el M. I. Mn. Joan Quetglas i altres honorables persones que per la falta de lloc no més és possible anumerar.

Es per demés el dir que'l Sr. Torrandell correspongué a les fineses de atenció, tocant amb entusiasme les difícils composicions que sempre eczecuta amb maestría i art.

Nous socis numeraris que han entrat de rrament a la societat.

Jaime Llompart Garcías.

Baltasar Villalonga Mut.

Juan Truyol Llabrés.

Gabriel Oliver Oliver.

Josep Oliver Oliver.

Gabriel Cantallops Quetglas.

Antoni Ramis Tortella.

Eventuals

Jaime Seguí Pieras.

Francesc Pujades Pascual.

Després d'haver publicat en un Bolletí anterior els noms del personal que forma la Junta directiva, hem trobat laudable donar a continuació la llista dels socis protectors perquè nostros consocis coneixin els benemèrits senyors que protegeixen la Societat.

D. Pere Amer Sastre.

Domingo Alzina Jaume.

Joan Alzina Llobera.

Jaime Vidal Jaume, Notari.

Manuel Fuster-Hernández.

Vicens Enseñat, Fabricant.

Tomás Mora, Pvre.

Bernadi Mulet, Comendant.

Nicolau Siquier.

Pere J. Serra, Escrivà.

Joaquín Gelabert.

Antoni Ferragut, Pvre.

Jaime Domenech.

Antoni Vila Palmer.

Antoni Riera, Metge.

Sebastià Amengual, Metge.

Gabriel Guasp Alzamora.

Josep Siquier, Secretari.

Pere Cortés Miró.

Miquel Llabrés, Metge.

Miquel Fuster, Pvre.

Josep Aguiló, Pvre.

Francesc Rayó, Pvre. Cura-Párroco de Santa Maria.

El M. I. Sr. D. Joan Quetglas, Canonge.

D. Miquel Mir Jaume.

Quant se lluita pel dret flevors és més necessari el cumpliment del deure.—C. de A.

Tan segura como la Quinina contra la fiebre, es la «Piperazina Dr. Grau» contra las enfermedades producidas por el artrismo, como son la gota, ciática, arenillas, mal de piedra, reuma, cólicos nefríticos, neuralgias, etc. Es el mejor disolvente del ácido úrico.